

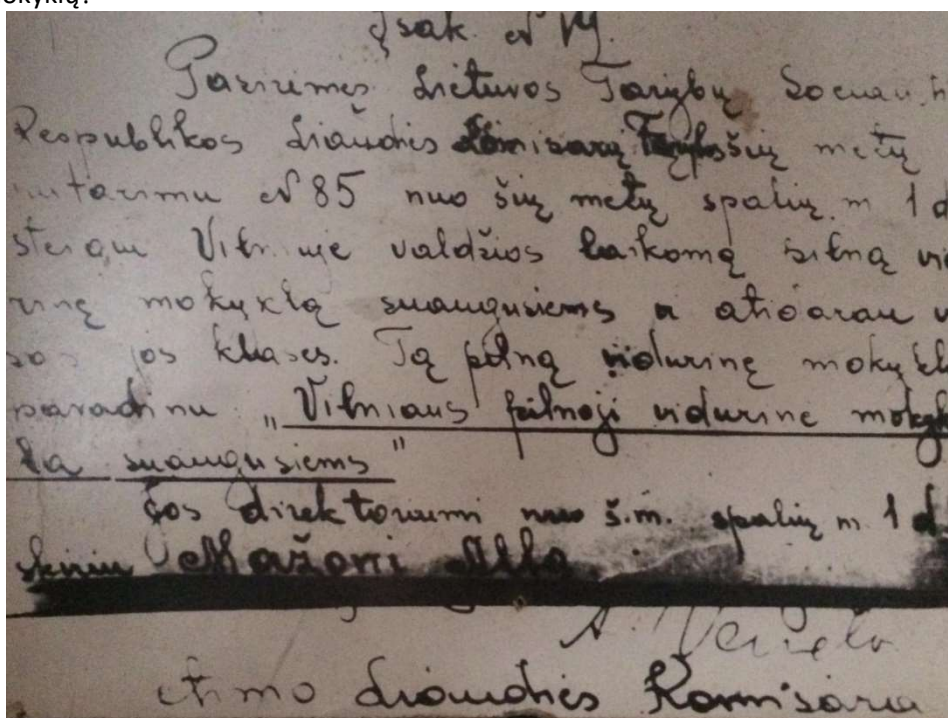

VARPININKAS

2020-10-01

Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazijos laikraščio specialus numeris, skirtas gimnazijos 80 metų jubiliejaus proga

Vilniaus senamiestyje, šalia autobusų ir geležinkelio stočių, sename, ilgus metus menančiame pastate yra įsikūrusi Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazija. Mokykla spalio 1 d. mini garbingą jubiliejų – gimnazijai sukanka 80 metų. Kokį kelią nuėjo ši 1940 m. įsteigta mokymo įstaiga? Ar visada joje mokėsi suaugusieji? Ar nuo pat pirmosios dienos pamokos vyko V. Šopeno gatvėje esančiose patalpose? Kas gali mokytis šioje gimnazijoje ir kuo gi ji skiriasi nuo kitų Vilniaus bendrojo lavinimo mokyklų?

Mokyklos įkūrimą liudijantis įsakymas

Apie visa tai sužinosite perskaitę lietuvių kalbos mokytojos Vilmos Auglytės parengtą straipsnį „Iš praeities į ateitį: seniausios Vilniaus suaugusiųjų gimnazijos duris pravėrus“. Straipsnį rasite 2 laikraščio puslapyje.

Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazijos biblioteka tikrai nebeatlieka tik vadovėlių išdavimo funkcijos – ji tapo įvairių kultūros renginių, jaukių susibūrimų bei edukacinių užsiėmimų erdve. Apie bibliotekos vykdomą veiklą – parodas, edukacinius užsiėmimus, skaitymą skatinančius projektus, vaidmenį karantino metu – 7 „Varpininko“ puslapyje pasakoja bibliotekininkė Rasa Zdanevičienė.

Edukacinis užsiėmimas bibliotekoje

Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazijai vadovauja energinga direktorė Jolanta Čėponaitė. 1994 m. pradėjusi dirbti matematikos mokytoja, praėjus 12 metų ji ryžosi priimti naują iššūkį ir tapo gimnazijos vadove. Kokie buvo pirmieji J. Čėponaitės žingsniai mokykloje, kodėl ji nevažinėja „zuikiu“, ką pakeistų tapusi ministre – apie visa tai ir dar daugelį dalykų su direktore kalbasi IVA klasės mokinės Akvilė Anoškaitė, Emilija Paketūraitė, ir Gabrielė Žilinskaitė.

Interviu su gimnazijos direktore skaitykite 3 puslapyje.

E. Paketūraitė, G. Žilinskaitė, A. Anoškaitė

Ar tikrai pažįstate savo mokytojus? Praėjusių metų Mokytojo dienos proga gimnazijos mokiniai mokėsi interviu žanro ir sužinojo daug įdomybių apie mokytojus. Remdamasi mokinių interviu, IV A klasė mokinė Samanta Barzdėnaitė parengė linksmą testą – „Ar pažįsti savo mokytoją“. Testą rasite 8 puslapyje.

Vilniaus senamiestyje, šalia autobusų ir geležinkelio stočių, sename, ilgus metus menančiame pastate yra įsikūrusi Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazija. Mokykla netrukus minės garbingą jubiliejų – gimnazijai sukanka 80 metų. Kokį kelią nuėjo ši, 1940 m. spalio 1 dieną įsteigta, mokyimo įstaiga? Ar visada joje mokėsi suaugusieji? Ar nuo pat pirmosios dienos pamokos vyko V. Šopeno gatvėje esančiose patalpose? Kas gali mokytis šioje gimnazijoje ir kuo gi ji skiriasi nuo kitų Vilniaus bendrojo lavinimo mokyklų?

Iš praeities į ateitį: seniausios Vilniaus suaugusiųjų gimnazijos duris pravėrus

Istorijos kryžkelėse – gimnazijos gyvenimas II-ojo pasaulinio karo metais

1940 m. spalio 1 dieną Liaudies komisarų nutarimu įsteigta Vilniaus pilnoji vidurinė mokykla suaugusiems. Vis dėlto situacija greitai keičiasi: pasitraukus sovietams ir Lietuvą okupavus vokiečiams, pavadinimas jau kitas – Vilniaus suaugusiųjų gimnazija. Įdomu tai, kad mokykla karo metu visą laiką veikė, dėstoma daug mokomųjų dalykų. Be šiandien įprastų pamokų – lietuvių kalbos, matematikos, geografijos ir kt. – buvo dėstoma lotynų kalba, vyko gimnastikos pamokos. Mokykloje daug meno dalykų: paišyba, muzika, dainavimas, rasta įvairių kursų žurnalų: buhalterijos, psichologijos, prekybos korespondencijos. Panašūs dalykai dėstomi iki 1944 metų.

Įdomu skaityti neįvykusių pamokų pateisinimo įrašus: akivaizdu, kad svarbios religinės šventės – pamokos nevyko dėl tokių priežasčių: ne kartą minimos rekolekcijos, Šv. Marijos nekalto prasidėjimo šventė, Pelenų diena, Šeštinės, kartais įrašoma tiesiog bažnytinė šventė. Dienynuose galime rasti ir nepriteklių bei sunkumų atspindžių. Ne kartą mokymasis nutrūksta „dėl šviesos“. Nepaisant okupacijos, švenčiamos ir svarbios nepriklausomos Lietuvos šventės – „16-tos vasario“, kituose dienynuose įrašytas „J. Basanavičiaus minėjimas“. Reikšmingas ir dar vienas 1943-1944 mokslo metų įrašas: pažymėta, kad pamokų nebuvo dėl gimnazijos kraustymosi į naujas patalpas – į Šv. Pilypo g. 3.

Gimnazijos gyvenimas smarkiai pasikeičia 1944 metais. Pasikeitusią politinę situaciją rodo 1944-1945 mokslo metų dienynų įrašai: atsiranda naujas mokomasis dalykas – TSRS ir LTSR konstitucija; minimos jau kitos, nei įprasta, šventės: spalio

revoliucijos, Lenino gimimo metinių minėjimas, Černiachovskio laidojimas, Raudonosios armijos minėjimas, viso pasaulio darbo žmonių šventė, Klaipėdos atidavimo minėjimas. Sudėtingus metus žymi ir kiti įrašai: skelbiama, kad „dėl įvykusio stotyje sprogimo ir dėl to langų išbyrėjimo pamokų nebuvo“.

Kasdienybės kronikos

Audringą gimnazijos gyvenimo pradžią pamažu keičia ramesnė kasdienybė. Gyvenimas nusistovi, vieni mokslo metai keičia kitus. Mokykla, žinoma, keičiasi: keičiasi jos pavadinimas, vadovai, kraustomasi į naujas patalpas. Įdomu, kad, nepaisant to, jog mokykla gyvuoja sovietinėje Lietuvoje, ji iki pat 1950 m. išlieka gimnazija. Greičiausiai todėl vėliau jai bus suteiktas tik 8-asis numeris. Kaip jau buvo minėta, 1940 m. įkurta mokykla yra pilnoji – vienintelė tokia Vilniuje ir viena iš dviejų visoje Lietuvoje (antroji pilnoji mokykla suaugusiems šviesti įkurta Kaune). Panašu, kad sovietų valdžia tiesiog neapsižiūrėjo... Po karo įkuriamą naujų suaugusiųjų mokyklų – 1-oji, 2-oji ir t.t. Ir tik 1950 m. atkreipiamas dėmesys į tai, kad Vilniuje likusi viena gimnazija! Taip mokykla ir tampa tik 8-ąja – pervardijama gana vėlai – 1952 m. Naujasis pavadinimas – Vilniaus darbo jaunimo vidurinė mokykla Nr. 8. Skaičius 8 mokyklą lydės ilgai: 1964 m. ji tampa Vilniaus miesto vakarine (pamainine) vidurine mokykla Nr. 8, nuo 1990 m. Vilniaus miesto 8-ąja vakarine mokykla, visai netrukus – 1992 m. – vėl keičiamas pavadinimas: mokykla tampa Vilniaus 8-ąja suaugusiųjų vidurine. Svarbus pokytis įvyksta 1999 metais: spalio 13 dieną, likus metams iki 60-ojo jubiliejaus, mokyklai suteikiamas „Varpo“ vardas. Įdomi istorija susijusi su mokyklos vardo paieškomis. Renkant pavadinimą, buvo mąstoma apie

„Vakaro“ (beveik visų klasių pamokos vykdavo vakarais) ar „Šopeno“ (mokykla įsikūrusi V. Šopeno gatvėje) vardus. Beje, „Šopeno“ vardas kai kuriems dalyvavusiems pasirodė netinkamas mokyklai pavadinti! Buvo priminta, kad gatvė, kurioje yra mokykla, pavadinta ne garsaus kompozitoriaus Frederiko Šopeno, o pirklio Vilhelmo Šopeno garbei. Vilhelmas Šopenas – Vilniaus pirmosios gildijos pirklys, miesto dūmos ir miesto tvarkymo komisijos narys 1860 metais įkūrė stambią alaus daryklą „Šopen“. Šis turtingas pirklys 1891 m. miestui padovanojo žemės sklypą, būtiną gatvei per jo valdas nutiesti – ši gatvė ir šiandien vadinama V. Šopeno vardu. Pasirodė netinkama mokyklą pavadinti aludario vardu, netgi ir atsižvelgiant į jo nuopelnus Vilniaus miestui. Taigi galiausiai buvo pasiūlytas „Varpo“ pavadinimas. Varpas – garsaus, toli sklindančio skambesio simbolis. Šis pavadinimas pasirodė pats tinkamiausias. Taip mokykla vadinama ir dabar.

Misija neįmanoma

Gimnazijoje iš lūpų į lūpas sklinda jau tautosaka tapęs pasakojimas apie vieną nuotykį, nutikusį 7-ajame dešimtmetyje. Jis – apie mokyklos persikraustymą į naujas patalpas.

Senosios mokyklos patalpos

Kadaise mokykla buvo įsikūrusi Pasažo gatvėje, tačiau, prireikus patalpų filharmonijai atidaryti, ji buvo perkelta į A. Vienuolio vidurinę mokyklą.

Tęsinys 4 psl.

TAIKOMOJI MATEMATIKA, BOMBOS IR GRAŽIOS AKYS

Interviu su gimnazijos direktore Jolanta Čeponaite

Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazijai vadovauja energinga direktorė Jolanta Čeponaitė. 1994 m. pradėjusi dirbti matematikos mokytoja, praėjus 12 metų ji ryžosi priimti naują iššūkį ir tapo gimnazijos vadove. Kokie buvo pirmieji J. Čeponaitės žingsniai mokykloje, kodėl ji nevažinėja „zuikiu“, ką pakeistų tapusi ministre – apie visa tai ir dar daugelį dalykų su direktore kalbasi IVA klasės mokinės Akvilė Anoškaitė, Emilija Paketūraitė, ir Gabrielė Žilinskaitė

Kada pradėjote dirbti šioje mokykloje? Kodėl būtent suaugusiųjų? Kas tai – atsitiktinumas ar sąmoningas sprendimas?

Įsidarbinau šioje mokykloje 1994 m. rugsėjo 1 dieną. Visą gyvenimą galvojau, jog būsiu mokytoja. Tačiau man besimokant baigiamojoje klasėje, atėjęs jaunas fizikos mokytojas „susuko smegenis“ ir įtikino, jog, užuot rinkusis pedagoginį, geriau stoti į Vilniaus universitetą ir įgyti taikomosios matematikos išsilavinimą. Vienu žodžiu, įstojau net nežinodama, kas ta taikomoji matematika... Paskui, žinoma, supratau, sužinojau. Mes tapome programuotojais, matematikos taikytojais, statistikais ir, baigusi studijas, aš įsidarbinau gamyklos skaičiavimo centre. Vis dėlto visada kalbėdavau apie mokytojos darbą ir, kartą apie tai besišnekučiuojant su kolege, ji man pasakė, kad jos mama išeina iš suaugusiųjų mokyklos, pavargo, atėjo laikas į pensiją. Ši kolegė ragino pabandyti padirbėti mokykloje. Taigi taip ir išėjo, jog dieną dirbdavau skaičiavimo centre, o vakarais –

matematikos mokytoja. Tai, kad įsidarbinau būtent suaugusiųjų mokykloje, buvo atsitiktinumas, bet būtent tai leido man derinti du darbus. Dirbau mokytoja 12 metų, išleidau daug klasių, mokinių. Labai greitai supratau, kad negaliu važiuoti autobusu „zuikiu“, nes tikrai atsiras žmonių, kurie mane pažinos, ir bus gėda. Sutikdavau mokinių Vilniuje: tai kavinėj, tai parduotuvėj, tai teatre.

Kokie buvo išpūdziai pirmą kartą įžengus į šią mokyklą?

1994 metais, kai pradėjau dirbti, ši mokykla atrodė visiškai kitaip: sovietinio stiliaus, sienos niūrios tamsiai žalios spalvos, bet visad jutau gerą mokyklos aurą.

Birželio mėnesį atėjusi pasikalbėti su direktore dėl darbo, lentoje pamačiau egzaminų tvarkaraštį, akis užkliuvo už Stasės Aržanikovos pavardės. Pagalvojau, kokia reta pavardė, su manimi pirmame kurse mokėsi Svetlana Aržanikova, tai negali būti sutapimas. Vis dėlto tik po kelių metų pagaliau išdrįsau paklausti, ar ši mokytoja buvo susijusi su mano buvusia bendrakurse universitete. Pasirodo taip, tai jos dukra!

Kaip tapote direktore? Ar esate patenkinta savo sprendimu?

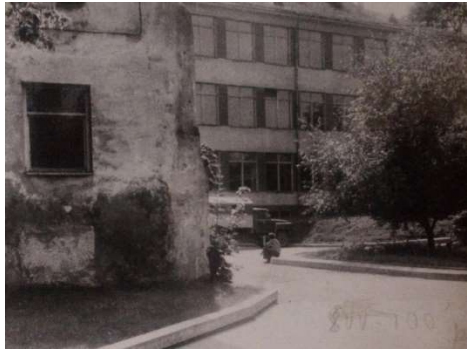
Grįžusi iš vasaros atostogų sužinojau, jog direktorė išeina į pensiją ir buvo paskelbtas konkursas direktorės pareigas eiti. Viena buvusi mokytoja, dirbusi Edukologijos universitete, paragino siekti šių pareigų. Per savo darbo metus daug padėjau direktorei, prisidėjau prie mokyklos veiklos: rengiau strateginius planus, ataskaitas, domėjausi teisine sistema, nuolat atsiversdavau ministerijos interneto svetainę, pasižiūrėdavau, kas naujo švietimo padangėje, kokie nauji įstatymai priimti. Labai ilgai dvejojau, ir, nors konkursui ir ruošiausi, iki paskutinės dienos delsiau pateikti prašymą, daug svarsčiau, bet galiausiai nusprendžiau, kodėl gi nepabandžius? Konkursas buvo iš dviejų etapų: apie 120 klausimų, susijusių su švietimu, testas bei pokalbis. Komisija buvo sudaryta iš švietimo skyriaus bei Švietimo ir mokslo ministerijos atstovų, dalyvavo mokyklos tarybos pirmininkė.

Ar džiaugiatės, kad dirbate su suaugusiais? Kokie darbo suaugusiųjų mokykloje privalumai ir trūkumai?

Kai pradėjau dirbti, buvo privalomas matematikos egzaminas, todėl visi turėjo, nori ar nenori, suprasti ir išmokyti matematiką tam, kad išlaikytų egzaminą. Niekas nesiginčijo dėl mokymosi, motyvacija mokytis kilo. Vieną kartą brolis manęs paklausė, kokia mano pravardė? Aš besijuokdama atsakiau, jog dirbu suaugusiųjų mokykloje, niekas čia pravardžių neduoda.

Tęsinys 6 psl.

Vis dėlto dviem mokykloms sutilpti viename pastate buvo itin nepatogu. Tuo metu V. Šopeno gatvėje įsikūrusi rusiška geležinkeliečių mokykla buvo iškraustyta į S. Konarskio gatvę, o laisvose patalpose planuota įsteigti mokslinių tyrimų institutą.

Senosios mokyklos patalpos

Tačiau likimas pasisuko kitaip. A. Vienuolio vidurinės mokyklos patalpose įkurdintų abiejų mokyklų direktoriai, pasitarę su kolegomis, nutarė kreiptis į Vykdomojo komiteto pirmininką (šiandien tai savivaldybės atitiktumu) ir prašyti, kad V. Šopeno gatvės patalpos būtų atiduotos suaugusiųjų mokyklai. Pirmoji pirmininko reakcija buvo neigiama, tačiau matydamas abiejų direktorių užsispyrimą jis, galbūt taip tikėdamasis atšaldyti jų ryžtą, pasiūlė kompromisą – persikraustyti į naujas patalpas per vieną naktį! Tai, kas pirmininkui atrodė neįmanoma, neatrodė neįmanoma mokyklos bendruomenei: greitai susirinkę mokytojai ir mokiniai pradėjo kraustymąsi. Dirbo visi, taigi per naktį į patalpas V. Šopeno gatvėje buvo pernešta viskas – knygos, suolai, kėdės. Rytą pirmininkas negalėjo patikėti tuo, kas įvyko, tačiau duotą žodį ištesėjo. Iki pat šių dienų gimnazijos gyvenimas verda būtent šiose, V. Šopeno g. 8, patalpose – sename, gražios architektūros, savo istoriją turinčiame pastate.

Dabartinė gimnazijos direktorė Jolanta Čeponaitė, paprašyta papasakoti apie didžiausią įspūdį palikusį mokyklos gyvenimo įvykį, prisimena vieną mokinį. Iš kitos gimnazijos atsinešęs itin prastus įvertinimus (fizikos žinios įvertintos vienetu), mokinys pasirodė besąs labai kruopštus, akivaizdžiai linkęs į tiksluosius dalykus. Puikiai išlaikęs valstybinius brandos

egzaminus (matematikos ir informacinių technologijų egzaminų rezultatai didesni nei 90 balų), jis – didžiausią pažangą mokyklos istorijoje padaręs mokinys, šiandien pats tapęs mokytoju – dėstantis Vilniaus universitete. J. Čeponaitė tiki, kad mokykla padėjo „atrsti“ mokinio gabumus. Šilti ir kolegiški santykiai tarp mokytojų ir besimokančiųjų, draugiška, rami atmosfera, tvyranti suaugusiųjų gimnazijoje, individualus dėmesys kiekvienam leidžia pastebėti „deimančiukus“, sudaryti tinkamas sąlygas jiems atsiskleisti. Tai, kas atrodė neįmanoma, buvo pasiekta, o lūkesčiai netgi viršyti.

J. Čeponaitė juokiasi prisiminusi ir dažną jai užduodamą klausimą, ar suaugusiųjų mokyklos brandos atestatas yra tokios pačios vertės kaip ir įprastos bendrojo lavinimo mokyklos, bei paneigia mitą, kad gerai išlaikyti egzaminus suaugusiųjų mokyklos mokiniui yra neįmanoma. Direktorė vardija pačių geriausių, su pagyrimu mokyklą baigusių, šimtukais įvertintų mokinių pavardes – jų ne vienetai, o dešimtys. Kiekvienais metais gimnaziją baigia bent vienas mokinys, kurio žinios įvertinamos šimtuku (nepamirštama ir tris šimtukus gavusi mokinė), todėl J. Čeponaitė ramina visus būsimojus besimokančiuosius: „Suaugusiųjų mokyklos brandos atestatas toks pats kaip ir kitų ugdymo įstaigų. Suaugusiųjų mokyklos absolventai sėkmingai stoja į aukštąsias mokyklas ir toliau siekia savo svajonių.“

Kas jis – suaugusiųjų mokyklos mokinys?

Nepaisant pokyčių, vykstančių bėgant metams, visuomenės požiūris į suaugusiųjų mokyklas išlieka gana dviprasmiškas. Nors ir pripažindamas, kad būna įvairių priežasčių, dėl kurių mokinys palieka vidurinę mokyklą jos taip ir nebaigęs, dažnas vis dar mano, kad suaugusiųjų mokykla – tai vieta prastai besimokantiems, negabiems ar tingiems žmonėms, neturintiems nei motyvacijos, nei noro siekti ko nors daugiau nei vidurinės mokyklos brandos atestatas. Šis požiūris ateina iš senų, dar sovietmetį menančių

laikų. Sovietiniam žmogui buvo privalu mokytis, įgyti išsilavinimą. Visi buvo raginami lankyti mokyklą, nepaisant savo socialinės padėties, užimtumo, noro ir motyvacijos mokytis. Suaugusiųjų mokykloje buvo galima sutikti labai skirtingų žmonių, taip pat ir nenorinčių mokytis, bet priverstų tai daryti. Suprantama, kad motyvacijos neturintys besimokantieji nepadėjo kurti geresnio mokyklos įvaizdžio. Vis dėlto gyvenime nutinka visko ir kartais net ir geriausiam mokiniui, susidūrusiam su gyvenimo sunkumais, tenka palikti savo vaikystės mokyklą. Gimnazijos bendruomenė didžiuojasi savo auklėtiniais – žinomais mokslininkais, menininkais, verslininkais, visuomenės veikėjais: istorijos mokytojo eksperto Viktoro Marengolco įrengtame ir buvusio gimnazijos lietuvių kalbos mokytojo eksperto, profesoriaus Vido Kavaliausko atnaujintame mokyklos muziejuje galima rasti informacijos apie kadaise čia besimokiusius garsius Lietuvos žmones: rašytoją Leonardą Gutauską, vargonininką Leopoldą Digrį, dirigentus Stasį Domarką, Aloyzą Končių, chemijos mokslų daktarą Juozą Butkevičių, kompozitorius profesorius Vaclovą Paketūrį, Rimvydą Žygaitį, žurnalistą Algimantą Čekuolį, kunigą pranciškoną Julijų Sasnauską ir daugelį kitų savo darbais žinomų žmonių. Apie juos kadaise svečiuodamasis gimnazijoje lyrinės prozos meistras Juozas Aputis svečių knygoje rašė: „Paviešėjau didžiūnus į pasaulį išleidusioj mokykloj“.

Viena šių didžiūnų – Milda Nekrašienė. 2007 metais baigusi Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnaziją ir aukščiausiais balais išlaikiusi brandos egzaminus, šiandien ji – Santaros klinikų gydytoja anesteziologė reanimatologė, kas dieną gelbstinti žmonių gyvybes. M. Nekrašienė – viena iš gimnazijoje vykstančio projekto „Sėkminga karjera – ar tai įmanoma?“ dalyvių. Susitikimo su mokyklos bendruomene metu, gydytoja dalijosi savo prisiminimais, pasakojo apie tai, kas ją, gabią merginą, atvedė į suaugusiųjų

gimnaziją. Jos pasakojimas gana įprastas, tokį kelią nueina dažnas gimnazijos mokinys: nutrauktas mokslas vidurinėje mokykloje ir darbas užsienyje, na o vėliau noras įgyti vidurinį išsilavinimą ir veda į suaugusiųjų mokyklą, sudarančią sąlygas derinti mokymąsi ir darbą. Metus, praleistus Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazijoje, M. Nekrašienė atsimena labai šiltai – supratingi mokytojai, atsižvelgiantys į suaugusiųjų gyvenimo ir darbo ypatumus, visada pasiruošę pagelbėti, atsakyti į kylančius klausimus, lankstus atsiskaitymų grafikas, itin šilti mokančiųjų ir besimokančiųjų tarpusavio santykiai. Paklausta, ar buvo juntamas didelis skirtumas, lyginant buvusios mokyklos ir suaugusiųjų gimnazijos mokymo ypatumus, M. Nekrašienė kalbėjo apie sąlyginai didelę laisvę – lanksčias, dirbančiam žmogui pritaikytas mokymosi sąlygas, bet kartu ir atsakomybę: anot gimnazijos viešnios, suaugęs besimokantysis mažiau kontroliuojamas, turi daugiau galimybių rinktis, kaip ir kada atsiskaityti už įgytas žinias, tačiau šia laisve svarbu išmokti naudotis – išmokti mokytis pačiam, planuoti savo laiką. Mildos Nekrašienės manymu, suaugusiųjų mokykla – puiki galimybė kiekvienam, kas dėl kokių nors priežasčių mokyklos nebaigė laiku. Anot jos, tokia mokykla ne tik suteikia galimybę įgyti vidurinį išsilavinimą, bet ir moko mokytis, skatina besimokantįjį suvokti, kad už savo pasiekimus esi atsakingas tik pats.

M. Nekrašienei pritaria ir jos buvusi lietuvių kalbos mokytoja Vilma Auglytė. V. Auglytė prisimena, kad dešimtas dešimtmetis buvo sudėtingas: atkūrus nepriklausomybę, daugelis susidūrė su sunkumais, finansiniu nepriteklumi. Būtent dėl sudėtingos finansinės situacijos šeimoje, ji, septyniolikmetė, nusprendė pradėti dirbti. Vis dėlto mesti mokslų nesinorėjo, taigi vakarinė klasė suaugusiųjų mokykloje pasirodė tinkama išeitis. Šiandien ji – Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų

gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja metodininkė, mokytoja gimnazijoje, kurią pati kadaise baigė (tuo metu Vilniaus 8-ąją suaugusiųjų vidurinę mokyklą). Kaip ir daugeliui kitų gimnazijos absolventų tai, kad baigė suaugusiųjų mokyklą, nėra kiek nesukliudė jaimokytis toliau – studijuoti universitete. „Kas nori mokytis – mokosi“, – sako V. Auglytė, su šiluma prisimenanti kadaise ją maloniai pasitikusią ir padrąsinusią direktorę, klasės auklėtoją, skatinusį mokytis toliau, kai, pavargus nuo nesibaigiančios dienos (pamokos vykdavo po darbo ir tęsdavosi iki 22 val.) nelikdavo jėgų, nusvirdavo rankos.

Visai kitokią istoriją pasakoja dabartinis gimnazijos mokinys Simonas Kacevas. 34 metų vyras – sėkmingas savo srities atstovas.

Simonas Kacevas

Kadaise tapęs žonglieriumi, fakyru, šiandien S. Kacevas Stringart technika kuria meno kūrinius, rūpinasi renginių dekoracijomis. Jo paslaugas užsisako didelės renginių organizavimo kompanijos, dirbiniai kuria švenčių, tokių kaip „Šiaulių dienos“ ar Kupiškio festivalio „Sirenos“, atmosferą.

S. Kacevo kūrinys

Save vadinantis padūkėliu, S. Kacevas prisimena, kad norėjo būti laisvas, neturėjo tolesnės ateities vizijos, todėl ir metė mokyklą. Tačiau po klajonių užsienyje, darbo Šveicarijoje ir Londone, pagaliau apsisprendęs dėl ateities, pasirinkęs tolesnę kryptį, menininkas vėl grįžo į mokyklos suolą.

Dirbantis dienomis, besimokantis vėlyvais vakarais, auginantis mažus vaikus – toks yra dažnas suaugusiųjų gimnazijos auklėtinis. Vis dėlto savimi patikinčiam, apsisprendusiam, ko nori, savų tikslų kryptingai siekiančiam žmogui suaugusiųjų mokykla tampa ne paskutine galimybe, o tik pirmu laipteliu savo svajonių link.

Vakarinė? Lanksti ir įvairiakryptė!

Daugelis, niekada nedirbusių ir nesimokiusių suaugusiųjų gimnazijoje, dažnai šią mokyklą pavadina vakarine mokykla. Vis dėlto tai ne visai tikslu. Suaugusiųjų gimnazija siūlo įvairias mokymosi formas, vakarinė – tik viena iš jų. Vilniaus „Varpo“ suaugusiųjų gimnazijoje galima mokytis dienomis, vakarais bei neakivaizdžiai. Dieninių klasių pamokos vyksta nuo 9 iki 16 val., tačiau tik tris kartus per savaitę. Šią mokymosi formą dažnai renkami slenkančiu grafiku ar ne visu etatu dirbantys mokiniai, kurių laisvadieniai nebūtinai tik šeštadienis, sekmadienis. Vis dėlto dieninių klasių nėra daug, dirbančiam žmogui patogesnė vakarinė mokymosi forma. Vakariinių klasių pamokos prasideda nuo 16 val. ir tęsiasi iki 21 val., pamokos išdėstytos per keturias dienas – nuo pirmadienio iki ketvirtadienio. Dar kita galimybė baigti mokslus – rinktis neakivaizdinę klasę. Tai labiau į savarankišką mokymąsi orientuota mokymosi forma. Neakivaizdinių klasių mokiniai mokosi tik vieną kartą per savaitę – penktadienį, tiksliau, jie susirenka ne į pamokas, o į grupines konsultacijas, kurių metu turi apžvelgti tai, ką per savaitę išmoksta patys, savarankiškai. Neakivaizdininkų diena ilgiausia – pamokos trunka nuo 8 iki 18 val.

Tęsinys 8 psl.

Trūkumai: mokinių lankomumas dabar man kelia liūdesį: vieną pamoką ateina vieni mokiniai, kitą – visiškai kiti. Anksčiau lankomumas buvo daug geresnis. Kitas trūkumas – aš negalėdavau susitikti su draugais ar nueiti į teatrą, mėgstamą koncertą, visada turėjau paskutines pamokas. Man, vytoriui, vakare jau norėdavosi gult, bet pamokas praveisti reikėjo. Atėjau į šią mokyklą būdama 25 metų, buvau tikrai jauna mokytoja, o juk mokiniai buvo mano bendraamžiai. Buvo ištis iššūkis, kaip elgtis, kad mokiniai laikytų mane mokytoja, o ne drauge.

Ar esate patenkinta savo darbu? Su kokiais sunkumais susiduriate?

Ar patenkinta darbu? Kai galvoju apie praeitį, mąstau, kad rinkčiausi tą patį kelią: vėl dalyvaučiau konkurse, tad, manyčiau, apskritai esu patenkinta. Sunkumų visada buvo ir bus, be sunkumų neįmanoma, bet jaučiuosi gerai būdama tarp esamų žmonių, padėdama mokiniams, sugrąžindama juos į mokymosi kelią, neleisdama išeiti, pabėgti, nuleisti rankų. Kai ateina mokinyš ir sako, kad nori išeiti, kad jam čia atsibodo, kad jis nesugeba, nepadarys, pabandys kitais metais, visada klausiu, o kas kitais metais bus lengviau? Dažno žmogaus gyvenime atsiranda tik dar daugiau veiklų, pareigų, perkėlus darbus į ateitį lengviau nebūna! Reikia imtis darbų čia ir dabar, reikia užsispirti ir įgyti vidurinę išsilavinimą, gauti atestatą, reikia turėti tikslą.

Ką pakeistumėte švietimo sistemoje, jeigu taptumėte ministre?

Oho, koks atsakingas klausimas! Sunku net pasakyti. Žinoma, tai ne ministro reikalas, bet nėra prasmės rinktis egzaminų taip anksti, kaip kad renkamsi dabar. Manau, tikrai užtektų rinktis egzaminus vasario mėnesį. Būtinai kažką daryčiau, kad pritraukčiau naujų, jaunų, entuziastingų žmonių, norinčių dirbti mokykloje. Svarbiausia yra mokytojų rengimas, kad jie norėtų ateiti mokytį. Manau, svarbu kelti mokytojų atlyginimus, kad pedagoginį išsilavinimą rinktųsi tie žmonės, kurie patys gerai mokėsi mokykloje. Nes, deja, jau kurį laiką pedagogikos studijas rinkdavosi tie, kurie niekur kitur neįstodavo..

Ar anksčiau šioje mokykloje buvo valgykla?

Valgyklos nebuvo niekada, bet buvo nedidelė kavinukė rūsyje, kurioje būdavo galima suvalgyti salotų, išgerti kavos ar sulčių. Tai buvo mokinių

traukos vieta: jeigu kuri nors klasė neatėjo į pamoką, tuomet eini į rūšį ir susirandi mokinius...

Iš kur kilo poilsio kambario idėja?

Poilsio kambario idėja pirmiausiai kilo todėl, kad reikėjo vaikų kambario. Norėjome, kad suaugę žmonės, turintys mažų vaikų, turėtų kur vienai pamokai ar kelioms palikti savo vaiką. Taip pat reikėjo vietos mokiniams pavalgyti. Dieninių klasių mokiniai turėdavo ilgąją 45 min. trukmės pertrauką. Deja, po pertraukos į mokyklą jie dažnai nebesugrįždavo... Buvo nuspręsta, kad reikia erdvės, kur mokiniai galėtų pabūti, išgerti arbatos, užkąsti, paruošti pamokas, o gal pažaisti stalo tenisą. Beje, teniso stalias – tai dovana nuo kitų suaugusiųjų mokyklų vadovų 70 metų mokyklos jubiliejaus proga.

Papasakokite įdomių mokyklos istorijų.

Mano antraisiais dėstymo metais savaitgalį buvo padegtas mano kabinetas (dirbau 27 kabinete). Naktį policininkai pamatė dūmus, buvo iškviesta gaisrinė. Mane iškvietė į darbą, buvau apkaltinta dėl gaisro. Pirmiausia, buvo įtariama, kad aš palikau įjungtą arbatinuką, gal žnyplės plaukams, atsakiau, kad tai neįmanoma, nes kabinete nėra viena rozetė neveikė. Tada, kadangi buvo išdegęs būtent mokytojo stalias, buvo nuspręsta, kad turbūt mokiniai padegė dėl blogo pažymio ar kontrolinio darbo. Ar įsivaizduojate, kad dėl kontrolinio darbo būtų įmanoma padegti kabinetą? Gaisrininkai pasakė, jog sudegė vadovėliai, buvo rasta degių skysčių pėdsakų, spirito ar dar kažko, maniau, jog jie juokauja!

Kartą ateinu į mokyklą – V. Šopeno gatvė užtvirta! Sakau, kad noriu praeiti, man pamokos. O man atsako – kokios pamokos, bomba padėta mokykloje! Tik įsivaizduokit, kažkas paskambino direktorei į kabinetą ir pasakė, jog mokykla užminuota. Direktorė nusprendė nekreipti dėmesio, bet tas kažkas buvo labai užsispyręs ir apie bombą pranešė net ir policijai. Taigi buvo užtvirta visa gatvė, atvažiavo policija, ARO išminuotojai, gaisrinė, greitoji! Visi mokiniai ir mokytojai buvo išvesti į lauką. Išminuotojai su šunimis išnaršė mokyklą ir, žinoma, nieko nerado. Dabar turbūt būtų lengva išsiaiškinti, kas skambino, tačiau tada dar buvo kiti laikai: pavyko sužinoti, jog skambinta iš taksofono, bet pirštų antspaudų rasta nebuvo, tada kaltininkas nebuvo išaiškintas. Direktorė spėjo, kad kuri nors klasė turėjo rašyti kontrolinį ir taip sugalvojo jo

išvengti. Bet tai žiaurus pajuokavimas. Tikiuosi, kad dabartiniai mokiniai nesugalvos taip juokauti? Šiais laikais toks skambintojas tikrai būtų surastas ir nubaustas.

Dar prisimenu, kaip vienas vaikinys atsiklaupęs ant kelių prie stalo sako man: „Mokytoja, kokios gražios mano akys. Pasigailėkite. Išveskite man teigiamą pažymį“.

Kaip galėtumėte 3 žodžiais apibūdinti mūsų mokyklą?

Sava, atvira ir mylinti mokinius.

Ačiū už nuoširdų pokalbį.

Gimnazijos bendruomenė mokyklos kiemelyje

Aš esu biblioteka. Aš nesu nei sienos, nei lentynos, net ne knygos, sustatytos eilėmis. Aš esu pasaulio išmintis, knygoje pagauta ir jums jose parengta. Aš esu atviros durys. Įženki!

Bibliotekininkė Rasa Zdanevičienė

žodžio šventė“, „100 perskaitytų ir pristatytų knygų“, naujų knygų dovanojimo akcija „Knygų kalėdos“.

Organizuojamos įvairios kūrybinės dirbtuvės: lėlių gamyba su R. Benedickienė, paveikslų piešimas su J. Kuginienė, apyrankių ir mandalų gamyba su R. Paluckiene. Rengiamos autorinės E. Stripeikienė, J. Kuginienės, A. Sirutienės ir tapybos studijos „Tapyba iš visos širdies“ narių darbų parodos.

Bibliotekos darbas nenutrūko ir karantino metu. Virtualioje erdvėje organizuotos parodos džiugino visus apsilankiusius, padėjo jiems atitrūkti nuo nerimą keliančios kasdienybės, ZOOM platformoje vyko tarpmokyklinis meninio skaitymo konkursas, kurio metu mokiniai skaitė P. Širvio kūrybą.

„Bibliotekos – tai žmogaus dvasinių vertybių lobynas“, – sakė vokiečių filosofas ir matematikas G. Leibnicas. Užsuk į šį lobyną ir tu – esi visada laukiamas!

Gimnazijos biblioteka – tai ne tik informacijos centras, vykdančias informacines ir edukacines funkcijas, tenkinantis gimnazijos bendruomenės poreikius, padedantis augančiai kartai integruotis į informacinę visuomenę, ne tik vieta, kur kaupiama ugdymo procesui reikalinga literatūra bei kiti dokumentai, bet ir atvira erdvė, todėl kiekvienas į biblioteką atėjęs žmogus jaučiasi laisvai, gali rasti sau tinkamą kampelį, patogiai įsitaisyti ir praleisti laiką su draugais ar su knyga rankose.

Čia jauku, skaitykloje įrengtos kompiuterizuotos, interneto prieigą turinčios darbo vietos, mokiniai ruošiasi pamokoms, atlieka namų darbus, skaito periodinius leidinius, čia įkurta profesinio informavimo lentynėlė. Prie kompiuterių vyksta iš anksto sutartos pamokos, neformaliojo ugdymo užsiėmimai.

Skaitykloje organizuojami renginiai, skirti mokinių skaitymo, kūrybiškumo skatinimui. Tai literatūriniai skaitymai „Skaitau ir dalinuosi“, kurių metu būna pristatomos perskaitytos knygos, susitikimai su įžymiais žmonėmis – J. Zinkevičiūte, G. Arbačiausku bei kitais, literatūrinės parodos, skirtos poetų, rašytojų, kitų žymių Lietuvos krašto žmonių sukaktims, įsimintinoms datoms, kalendorinėms šventėms paminėti, projektai „Vasara su knyga“, Šiaurės šalių bibliotekų savaitė, „Šviesos ir

Apyrankių pynimo dirbtuvės

Gimnazija suteikia galimybę mokytis ir tiems, kuriems nepasisekė: nesugebėjo baigti mokymo programos ir gauti teigiamų metinių įvertinimų, neišlaikė vieno ar daugiau brandos egzamino. Mokiniai, baigę mokyklą, tačiau negavę brandos atestato, gali sugrįžti ir užbaigti pradėtus darbus. Tokiu atveju formuojama atskira mokyklą baigusiujų klasė, kurioje

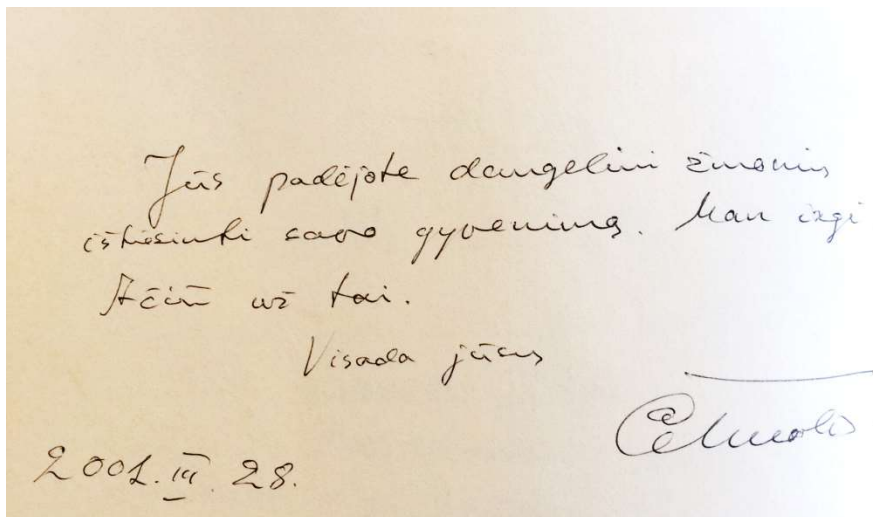
neakivaizdžiai (penktadieniais) mokomasi tik tų dalykų, kuriuos reikia išsitaistyti ar kurių egzamino nepavyko išlaikyti. Gimnazija suteikia galimybę mokytis ir tiems, kuriems nepasisekė: nesugebėjo baigti mokymo programos ir gauti teigiamų metinių įvertinimų, neišlaikė vieno ar daugiau brandos egzamino. Mokiniai, baigę mokyklą, tačiau negavę brandos atestato, gali

sugrįžti ir užbaigti pradėtus darbus. Tokiu atveju formuojama atskira mokyklą baigusiujų klasė, kurioje neakivaizdžiai (penktadieniais) mokomasi tik tų dalykų, kuriuos reikia išsitaistyti ar kurių egzamino nepavyko išlaikyti.

Mokytis gali ir vidurinį išsilavinimą įgiję bei atestatą jau turintys žmonės. Tačiau jiems, remiantis 2012 m. LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu, už mokslą jau tenka susimokėti.

„Ištiesinti savo gyvenimą“

Spalio 1 dieną sena Vilniaus gimnazija įžengs į devintą dešimtį... Bus visko: naujų vėjų, džiaugsmų ir nusivylimų, bet mokykla ir toliau vykdys savo misiją – įkvėps pasitikėjimo, padės surasti savo kelią. „Jūs padėjote daugeliui žmonių ištiesinti savo gyvenimą. Man irgi. Ačiū už tai. Visada jūsų“ – po šiuo įrašu gimnazijos muziejaus svečių knygoje – garsaus žurnalisto Algimanto Čekuolio parašas.

Testas

Ar pažįsti savo mokytoją?

1. KURI MOKYTOJA PASIILGSTA FIZIKOS PAMOKŲ?

- a) Lietuvių kalbos mokytoja Loreta
- b) Pavaduotoja Laura
- c) Fizikos mokytoja Irena

2. KAS BESIMOKYDAMAS MOKYKLOJE IŠDAUŽĖ DU LANGUS IR PABĖGO?

- a) Anglų kalbos mokytoja Liubov
- b) Direktorė Jolanta
- c) Psichologė Rolanda

3. KAS PASIILGSTA ŠOKINĖJIMO PER GUMYTĘ PERTRAUKŲ METU?

- a) Rusų kalbos mokytoja Svetlana
- b) Direktorė Jolanta
- c) Istorijos mokytoja Aušra

4. KURI MOKYTOJA PASIILGSTA MOKYKLOS LAIKŲ DISKOTEKŲ?

- a) Biologijos mokytoja Irina
- b) Anglų kalbos mokytoja Jelena
- c) Dailės mokytoja Asta

5. KURIAM MOKYTOJUI MIEGAS – GERIAUSIAS POILSIS?

- a) Pavaduotojai Laurai
- b) Tikybos mokytojui Juliiui
- c) Rusų kalbos mokytojai Romanai

6. KAS MOKYKLOS LAIKAIS MĖGO MAIVYTIS?

- a) Lietuvių kalbos mokytoja Vilma
- b) Pavaduotoja Loreta
- c) Psichologė Rolanda

7. KOKIA KITA PROFESIJA (NE MOKYTOJO) VILIOJO GIMNAZIJOS DIREKTORĘ ?

- a) Programuotoja
- b) Gydytoja
- c) Virėja

8. KAS, JEI GALĖTŲ, PANAIKINTŲ NAMŲ DARBUS?

- a) Bibliotekininkė Rasa
- b) Pavaduotoja Laura
- c) Psichologė Rolanda

9. KAM PADEDA PAILSĖTI KOJINIŲ MEZGIMAS?

- a) Anglų kalbos mokytojai Jelenai
- b) Istorijos mokytojai Aušrai
- c) Direktorei Jolantai

10. KAS MOKYKLOS LAIKAIS VĖLUODAVO Į PAMOKAS?

- a) Pavaduotoja Rima
- b) Biologijos mokytoja Irina
- c) Rusų kalbos mokytoja Romana

ATSAKYMAI: 1b, 2b, 3b, 4a, 5a, 6c, 7c, 8a, 9c, 10b.